

Duchennova muskulárna dystrofia (DMD) a liečebné postupy

Vek	Symptómy	Problémy v týchto oblastiach	Liečebné postupy
3-8 r.	Slabosť svalov bokov a ramien	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Chôdza na dlhé vzdialenosti ▪ Zdvíhanie sa do vzpriamených pozícií (do stoja) ▪ Lezenie po stromoch ▪ Bicyklovanie 	<p>Prevenia kontraktúr:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Strečing: Achillovej šľachy, podkolennej šľachy, svalov bedrovej a panvovej oblasti (iliotibial band) ▪ Nočné dlahy <p>Tréning všetkých svalov:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Plávanie ▪ Normálne detské aktivity
8-12 r.	Slabosť svalov takisto v oblasti kolien, lakt'ov, trupu a krku	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Chôdza vonku ▪ Chôdza do schodov ▪ Zdvíhanie rúk ▪ Pri páde používanie rúk ako ochrana ▪ Posadenie sa v posteli ▪ Kašeľ a kašľanie 	<p>Prevenia kontraktúr:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Strečing: tak ako predtým + strečing svalov predlaktia a lakt'ov ▪ Pomôcky na státie ▪ Pomôcky na chodenie ▪ Operačné riešenie kontraktúr <p>Tréning dýchacích svalov:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ PEP maska ▪ Robenie bubliniek do vody ▪ Plávanie
12-15 r.	Slabosť svalov celého tela	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Koniec samostatnej chôdze ▪ Nemožnosť zmeniť polohu tela v posteli a vo vozíku ▪ Rozvoj skoliózy ▪ Redukcia kapacity dýchania 	<p>Uchovanie funkcií a prevencia kontraktúr:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Chôdza v pomôckach ▪ Spinálna chirurgia – operačné riešenie vykrivenia chrbtice <p>Prevenia infektov dýchacích ciest kompenzáciou slabého kašľania:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ asistovaný kašeľ ▪ CPAP
>15 r.	Výrazná slabosť svalstva celého tela	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zníženie kapacity dýchania ▪ Závislosť od pomoci inej osoby počas celého dňa aj noci 	<p>Kompenzácia slabosti respiračných svalov:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dýchací prístroj prostredníctvom masky alebo tracheostómie

Beckerova muskulárna dystrofia (BMD) a liečebné postupy

Vek	Symptómy	Problémy v týchto oblastiach	Liečebné postupy
3-30 r.	Slabosť svalov bokov a ramien	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Chôdza na dlhé vzdialenosti ▪ Vstávanie do vzpriamených polôh zo zeme a stoličky ▪ Lezenie po stromoch ▪ Únava 	<p>Prevenia kontraktúram:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Strečing: Achillovej šľachy, podkolennej šľachy a svalov bedrovej a panvovej oblasti ▪ Nočné dlahy <p>Tréning svalov celého tela:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Plávanie ▪ Normálne fyzické aktivity
12-40 r.	Slabosť svalov takisto v oblasti kolien, lakt'ov, trupu a krku	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Chôdza vonku ▪ Chôdza do schodov ▪ Zdvíhanie rúk ▪ Pri páde používanie rúk ako ochrana ▪ Posadenie sa v posteli ▪ Kašeľ a kašľanie 	<p>Prevenia kontraktúr:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pomôcky na státie ▪ Pomôcky na chodenie ▪ Operačné riešenie kontraktúr <p>Tréning dýchacích svalov:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ PEP maska ▪ Plávanie
13 – 50 r.	Slabosť svalov celého tela	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Koniec samostatnej chôdze ▪ Nemožnosť zmeniť polohu tela v posteli a vo vozíku ▪ Redukcia kapacity dýchania 	<p>Prevenia kontraktúr:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Chôdza použitím pomôcok <p>Prevenia pľúcnych infekcií:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ asistovaný kašeľ ▪ CPAP ▪ Dýchací prístroj cez masky alebo tracheostómiu

Vysvetlivky

PEP maska - jej účinok je založený na princípe konštantného výdychového odporu pri výdychovej redukcii. Sila výdychového odporu závisí na veľkosti rozmeru výdychovej redukcie.

PEP maska sa skladá z priehľadnej tvárovej časti s mäkkým latexovým okrajom a z ventilovej časti s ventilmi pre inspírium (nádych) a expírium (výdych). Výdychový odpor sa mení pomocou farebných redukcii s otvorom od 1,5 do 5,0 milimetrov, ktorý sa pripojuje na výdychový ventil. Výdychové tlaky sa kontrolujú pomocou manometra, ktorý sa vkladá medzi výdychový ventil a odporovú redukciiu. Technika PEP dýchania vyžaduje odborné vedenie fyzioterapeuta, ktorý po dohode s lekárom stanoví podľa spirometrických parametrov a stupňa zahlienenia veľkosť počiatocnej redukcie.

Na Slovensku je PEP maska plne hrađená z verejného zdravotného poistenia. V podskupine K 9. 7 pod kódom K68108 (aj K68109, K68110 – je dostupná v 3 veľkostiach) ju nájdete v Zozname zdravotníckych pomôcok.

PAP (Positive airway pressure) - je metóda respiračnej ventilácie, ktorá sa primárne používa na liečbu spánkovej apnoe, na ktorú bola pôvodne vyvinutá. PAP ventilácia sa tiež bežne používa u kriticky chorých pacientov v nemocnici s respiračným zlyhaním alebo u novorodencov. U týchto pacientov môže PEP ventilácia zabrániť vzniku potreby endotracheotomickej intubácie.

CPAP (Continuous Positive Airway Pressure) – prístroj, ktorý sa používa hlavne na liečbu spánkovej apnoe v domácom prostredí. CPAP prístroj zastaví tento fenomén dodaním prúdu stlačeného vzduchu prostredníctvom hadice do nosového vankúša, nosovej masky alebo celotvárovej masky.

Preložila a spracovala: Mgr. Mária Duračinská, OMD v SR